

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

кафедра фізичного виховання

**РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМ.ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА,
ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
(за 2015 – 2017 роки)**

Тернопіль, 2016

Пояснювальна записка

Національною доктриною розвитку фізичної культури і спорту передбачено, що фізичне виховання і масовий спорт є важливою складовою процесу повноцінного розвитку студентської молоді та її виховання, дієвим засобом профілактики захворювань, підготовки до високопродуктивної праці, захисту Батьківщини, забезпечення творчого довголіття, організації змістовного дозвілля студентів.

Історично сформовані в нашій країні традиції та особливості культурно-етнічних взаємовідносин потребують впорядкованого узгодження з вимогами Болонського процесу. Недостатнє фінансування фізкультурно-спортивного напрямку та неврахування рівня сучасного матеріально-технічного забезпечення вищих навчальних закладів може зашкодити розвитку фізичного виховання зі студентами.

На сучасному етапі реформування вищої освіти потрібен новий нормативно-правовий комплекс щодо організації фізичного виховання зі студентами у вищих навчальних закладах, який з одного боку не створить передумов для формування недостатньо фізично підготовленого людського мобілізаційного ресурсу, а з іншого боку не дозволить дискредитувати в Україні ідею загальноєвропейського освітнього простору.

Навчання у ВНЗ – це період найбільш активного розвитку моральних і естетичних почуттів, становлення і стабілізації характеру і, що особливо важливо, оволодіння повним комплексом соціальних ролей дорослої людини: громадянських, професійно-трудова та ін. Тому необхідність обов'язкових занять з фізичного виховання у цьому віці цілком закономірна.

В останні роки, на тлі інтенсифікації навчального процесу у вищих навчальних закладах, спостерігається тенденція до зниження обсягу рухової активності студентів. Хронічний дефіцит рухової активності в режимі життя студентів стає загрозою їхньому здоров'ю та нормальному фізичному розвитку.

Автономія ВНЗ передбачає самостійне визначення навчальних дисциплін. У цій ситуації формується небезпечна тенденція щодо відмови ВНЗ від занять з фізичного виховання через необхідність економії коштів на утримання спортивних споруд тощо. Передовий міжнародний досвід (США, Канада, Німеччина, Швеція) свідчить про недалекоглядність такої позиції. До таких дій вузів підштовхує і наказ Міністерства освіти і науки від 26 січня 2015 року № 47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік» та окремих норм Закону України «Про вищу освіту» та лист МОН України від 13.03.2015 № 1/9-126. Це суперечить статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», де зазначається: «Керівники навчальних закладів зобов'язані забезпечувати створення сприятливих умов для належної рухової активності учнів та студентів», статті 26 п.4 Закону України «Про вищу освіту», де серед завдань вищого навчального закладу передбачено утвердження в учасників освітнього процесу здорового способу життя, статті 34 п.17 де керівник вищого навчального закладу сприяє здоровому способу життя у здобувачів вищої освіти, зміцнення спортивно-оздоровчої бази вищого навчального закладу, створення належних умов для занять масовим спортом.

Окрім цього, у статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» (зі змінами та доповненнями від 17.11.2009 р. № 1724-VI) зазначено, що фізична культура у сфері освіти має на меті забезпечити розвиток фізичного здоров'я учнів та студентів, комплексний підхід до формування розумових і фізичних здібностей особистості вдосконалення фізичної та психологічної підготовки до активного життя, професійної діяльності на принципах індивідуального підходу, пріоритету оздоровчої спрямованості, широкого використання різноманітних засобів та форм фізичного виховання і масового спорту, безперервності цього процесу протягом усього життя; фізична культура у сфері освіти базується на затверджених, відповідно до закону держаних стандартах освіти, спрямованих на забезпечення науково обґрунтованих норм рухової активності, дітей та молоді з урахуванням стану їхнього здоров'я, рівня фізичного та психічного розвитку; фізична культура викладається шляхом проведення обов'язкових занять у дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах і здійснюється відповідно до навчальних програм затверджених у встановленому порядку.

Таким чином, в Законі України «Про фізичну культуру та спорт» чітко прописано, що фізична культура є обов'язковою навчальною дисципліною у навчальних закладах, зміст, форма, засоби рухової активності та методи проведення занять з фізичної культури визначаються навчальним закладом самостійно з урахуванням місцевих природних умов та інтересів молоді, і найголовніше, що керівники навчальних закладів зобов'язані забезпечувати створення сприятливих умов для належної рухової активності учнів та студентів.

Звертає на себе увагу ст. 14 «Центри студентського спорту вищих навчальних закладів», що набув чинності з 1 січня 2012 року. У цій статті зазначається, що центри студентського спорту вищих навчальних закладів – заклади фізичної культури і спорту, які забезпечують створення умов для поєднання навчання у вищому навчальному закладі та підготовку студентів до участі у Чемпіонатах Європи та Світу серед студентів з видів спорту, визнаних в Україні, Всесвітніх Універсіадах.

На наш погляд, ідея організувати центр студентського спорту у ВНЗ України є дуже цікавою та має свої перспективи, але реалізувати її досить складно, тому що фінансування цих центрів, відповідно до законів України, здійснюється за рахунок коштів власника (засновника), а вищі навчальні заклади, на базах яких можуть бути організовані ці центри, не в змозі фінансувати їх самостійно із коштів спеціального фонду. Тому ця стаття на даний момент не є дієздатною.

Ще однією проблемою є Постанова Кабінету Міністрів України від 5.11.2008 року № 992 «Про визнання такою, що втратила чинності, постанову Кабінету Міністрів України від 15 січня 1996 року № 80 «Про державні тести і нормативи оцінки фізичної підготовленості населення України»». Внаслідок даної постанови, контрольні вправи, що визначали стан фізичної підготовленості населення України без змін та доповнень протягом 7 років, були скасовані. На цей час державних актів, які б засвідчували перелік тестових

процедур для оцінки фізичної підготовленості населення України немає, що у свою чергу ускладнює контроль фізичної підготовленості населення України, як компоненту здоров'я та людський військовий потенціал держави. Більшість країн світу рахують за необхідне визначати фізичний потенціал свого населення через систему контрольних нормативів фізичної підготовленості (країни Європи – «Єврофіт», США – «Президентські тести», Російська федерація – «ГПО», «Тести мера Москви» та ін.).

Постанова Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2015 р. № 1045 „Про затвердження Порядку проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України” визначає порядок проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України. Основними завданнями щорічного оцінювання є: визначення рівня фізичної підготовленості населення України; сприяння розвитку фізичної культури серед населення України; формування у населення України потреби в руховій активності; спрямування діяльності навчальних закладів, зокрема, на фізичний розвиток учнівської та студентської молоді, фізкультурно-спортивних організацій на забезпечення належного рівня фізичної підготовленості населення України; надання можливості населенню України самостійно оцінювати рівень фізичної підготовленості; сприяння формуванню здорового способу життя, патріотизму та національної свідомості населення України, підвищення рівня заінтересованості до служби у Збройних Силах, готовності до захисту Вітчизни; сприяння створенню належних умов для підготовки та проведення щорічного оцінювання різних вікових груп.

Проведення щорічного оцінювання для учнівської та студентської молоді навчальних закладів усіх типів незалежно від форми власності, особового складу Збройних Сил та інших військових формувань, утворених відповідно до законів, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб, **починаючи з 2017 року є обов'язковим.**

Стан здоров'я загрозливий. Обмеження спеціально організованої рухової активності є одним з провідних чинників зниження фізичної підготовленості молодих людей та резервів їх здоров'я. Виникає риторичне запитання: Чи потрібні державі фахівці з вищою освітою, які неспроможні успішно реалізувати здобутий інтелектуальний потенціал через вади здоров'я?

З цього приводу, слід відзначити, що участь вищої освіти України в Болонських перетвореннях має бути спрямована лише на її розвиток і набуття нових якісних ознак, а не на втрату кращих традицій, зниження національних здобутків якості, до яких можна віднести і сформовану в нашій країні систему фізичного виховання.

ОБҐРУНТУВАННЯ ОБОВ'ЯЗКОВОСТІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ

Перелік документів, що регламентують обов'язковість фізичного виховання у вищих навчальних закладах України:

Стаття 26 п.4 Закону України «Про вищу освіту», де серед завдань вищого навчального закладу передбачено утвердження в учасників освітнього процесу здорового способу життя, **статті 34 п.17** де керівник вищого навчального закладу сприяє здоровому способу життя у здобувачів вищої освіти, зміцнення спортивно-оздоровчої бази вищого навчального закладу, створення належних умов для занять масовим спортом.

Закону України «Про фізичну культуру і спорт» (зі змінами та доповненнями від 17.11.2009 р. № 1724-VI) у **статті 26** зазначено, що фізична культура у сфері освіти має на меті забезпечити розвиток фізичного здоров'я учнів та студентів, комплексний підхід до формування розумових і фізичних здібностей особистості вдосконалення фізичної та психологічної підготовки до активного життя, професійної діяльності на принципах індивідуального підходу, пріоритету оздоровчої спрямованості, широкого використання різноманітних засобів та форм фізичного виховання і масового спорту, безперервності цього процесу протягом усього життя; фізична культура у сфері освіти базується на затверджених, відповідно до закону держаних стандартах освіти, спрямованих на забезпечення науково обґрунтованих норм рухової активності, дітей та молоді з урахуванням стану їхнього здоров'я, рівня фізичного та психічного розвитку; фізична культура викладається шляхом **проведення обов'язкових занять** у дошкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних та **вищих навчальних закладах** і здійснюється відповідно до навчальних програм затверджених у встановленому порядку.

Таким чином, в Законі України **«Про фізичну культуру та спорт»** чітко прописано, що фізична культура є обов'язковою навчальною дисципліною у навчальних закладах, зміст, форма, засоби рухової активності та методи проведення занять з фізичної культури визначаються навчальним закладом самостійно з урахуванням місцевих природних умов та інтересів молоді, і найголовніше, керівники навчальних закладів зобов'язані забезпечувати створення сприятливих умов для належної рухової активності учнів та студентів.

Національна стратегія з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність - здоровий спосіб життя - здорова нація» Схвалено Указом Президента України від 9 лютого 2016 року № 42/2016.

Передбачає:

- формування ціннісного ставлення юнацтва та молоді до власного здоров'я, покращення фізичного розвитку та фізичної підготовленості з урахуванням вимог майбутньої професійної діяльності;
- модернізація в навчальних закладах системи фізичного виховання, яке має бути органічно поєднано з іншими компонентами здорового способу життя; посилення відповідальності керівників навчальних закладів за забезпечення, розвиток і модернізацію фізичного виховання та належний рівень рухової активності; забезпечення медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням дітей у загальноосвітніх навчальних закладах;
- врегулювання питання щодо віднесення до педагогічного навантаження вчителів фізичної культури та відповідних науково-педагогічних працівників навчальних закладів функцій з надання ними учням та студентам консультацій з питань здорового способу життя;

Відповідно до **статті 7 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2015 року № 1045 «Про затвердження Порядку проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України».**

Проведення щорічного оцінювання для учнівської та студентської молоді навчальних закладів усіх типів незалежно від форми власності, особового складу Збройних Сил та

інших військових формувань, утворених відповідно до законів, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб, є обов'язковим.

Лист МОН України №1/9-97 ВІД 23.02.2016 р. Керівникам вищих навчальних закладів. Щодо підготовки до проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості студентів

Кабінетом Міністрів України ухвалено постанову від 09.12.2015 №1045 «Про затвердження Порядку проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України».

Порядок визначає механізм проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України, метою якого є визначення та підвищення рівня фізичної підготовленості населення України, створення належних умов для фізичного розвитку різних груп населення, покращення його здоров'я, забезпечення здатності до високопродуктивної праці, захисту суверенітету і територіальної цілісності України, а також сприяння у вихованні патріотизму та громадянської позиції.

Починаючи з 2017 року проведення щорічного оцінювання повинно стати головним показником системи контролю за станом фізичного розвитку та здоров'я населення України. Звертаємо увагу, що пунктом 4 Порядку проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України передбачено, що здійснення щорічного оцінювання для учнівської та студентської молоді навчальних закладів усіх типів незалежно від форми власності є обов'язковим.

Просимо врахувати зазначене при розробці та затвердженні навчальних планів, робочих навчальних планів на 2016/2017 навчальний рік в частині фізичного виховання. (Фізичне виховання повинно бути присутнє у навчальних планах)

Рішення колегії МОН України 01.12.2014 р. Протокол № 8/4-18 Про стан розвитку фізичного виховання у вищих навчальних закладах України III-IV рівнів акредитації. Колегія ухвалює. Керівникам вищих навчальних закладів:

- Посилити контроль за організацією навчально-виховного процесу з фізичного виховання, діяльністю спортивних секцій та забезпечити відповідними умовами для тренувань студентів вищих навчальних закладів;
- Посилити контроль за своєчасним проходженням науково-педагогічними працівниками кафедр фізичного виховання вищих навчальних закладів довгострокового підвищення кваліфікації;
- Забезпечити збереження та розвиток спортивної інфраструктури вищих навчальних закладів;
- **Щорічно** виносити на обговорення вчених рад вищих навчальних закладів питання щодо підсумків діяльності кафедр фізичного виховання.

Рекомендації парламентських слухань на тему: «Шляхи розвитку фізичної культури і спорту в Україні в умовах децентралізації влади» м. Київ 23 березня 2016 р.

Рекомендувати ректорам вищих навчальних закладів для формування вказаної компетентності та досягнення відповідних результатів навчання передбачити залучення студентів до занять з фізичного виховання не менше як протягом двох років навчання в обсязі 4-х годин на тиждень;

Лист МОН України від 25.09.2015 № 1/9-454 щодо організації фізичного виховання у вищих навчальних закладах.

На виконання Закону України «Про вишу освіти», наказу Міністерства освіти і науки України від 26 січня 2015 року № 47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік», а також зважаючи на чисельні звернення представників вищих навчальних закладів, громадських організацій та спортивної громадськості щодо стану викладання фізичного виховання у вищих навчальних закладах Міністерство, за результатами роботи міжвідомчої робочої групи, надає відповідні рекомендації згідно з додатком.

Інформуємо, що з метою забезпечення належного рівня фізичного виховання у вищих навчальних закладах Міністерством освіти і науки буде внесено зміни до Типової форми контракту з керівником державного вищого навчального закладу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05 грудня 2014 року № 726, які передбачатимуть запровадження персональної відповідальності за забезпечення, розвиток та модернізацію фізичного виховання студентів, а також підготовку та оприлюднення щорічного звіту про стан фізичного виховання та спорту в навчальному закладі.

Крім цього, по завершенню формування Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України на її розгляд буде внесено питання про перелік загальних компетентностей рухової активності для здобувачів вищої освіти різних ступенів.

Міністерством також буде унормовано питання віднесення до педагогічного навантаження науково-педагогічних працівників кафедр фізичного виховання проведення ними занять з різноманітних форм залучення студентів до спеціально організованої рухової активності.

Підготовка нормативно-правового акта щодо безпечної організації різних моделей та форм фізичного виховання у вищих навчальних закладах буде покладено на Комітет з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України.

ПРОТОКОЛ НАРАДИ

м. Київ 12 жовтня 2016 р.

Нараду проводив Віце-прем'єр-міністр України КИРИЛЕНКО В. А.

Присутні: представники центральних органів виконавчої влади, спортивних федерацій з ігрових олімпійських видів спорту (за списком)

Про подальший розвиток студентського спорту у вищих навчальних закладах

Інформацію заступника Міністра освіти і науки України - керівника апарату Гребі Р. В. щодо подальшого розвитку студентського спорту у вищих навчальних закладах взяти до відома.

МОН України за участю заінтересованих органів виконавчої влади опрацювати питання щодо:

- внесення змін до нормативно-правових актів з метою передбачення відповідальності керівників навчальних закладів за дотримання належних умов для ведення здорового способу життя, забезпечення фізіологічних норм рухової активності студентів та розвиток спортивної матеріально-технічної бази навчального закладу;
- введення на 1 і 2 курсі у вищих навчальних закладах обов'язкового предмету "фізична культура" (в обсязі не менше 4-х годин на тиждень);
- внесення до структури стандарту вищої освіти компетентності, яка передбачатиме збереження здоров'я студентської молоді на основі використання різних видів та форм рухової активності;
- розроблення механізму сприяння вступу до профільних вищих навчальних закладів переможців і призерів головних міжнародних спортивних змагань.

Про результати до 20 грудня 2016 р. поінформувати Кабінет Міністрів.

МОН України розробити:

- перелік всеукраїнських та міжнародних спортивних змагань серед студентської молоді, передбачивши їх фінансування;
- комплекс заходів щодо покращення стану фізичної підготовки студентів шляхом проведення спортивно-масових заходів та змагань, підвищення якості секційної роботи у навчальних закладах.

Про результати до 20 грудня 2016 р. поінформувати Кабінет Міністрів.

МОН України за участю Спілки ректорів вищих навчальних закладів України додатково опрацювати питання щодо відновлення у вищих навчальних закладах кафедр фізичного виховання.

Про результати до 1 грудня 2016 р. поінформувати Кабінет Міністрів.

Рекомендації
щодо організації фізичного виховання у вищих навчальних закладах

З метою забезпечення викладання фізичного виховання у вищих навчальних закладах на належному рівні можуть бути запропоновані такі базові моделі для вирішення цього питання (без претензії на вичерпність) або різні форми їх поєднання:

1. Секційна. Створення широкої мережі як спеціалізованих спортивних, так і загальнооздоровчих секцій, гуртків, клубів, які працюють за фіксованим розкладом у вільний від основних навчальних занять час (наприклад, у другу зміну для студентів, які мають навчальні заняття в першій половині дня).

2. Професійно орієнтована. Розроблення низки комплексних програм з фізичного виховання, які прямо орієнтовані на особливості майбутньої професії (вчитель, лікар, офісний працівник, програміст тощо). Альтернативними варіантами відвідування таких програм можуть бути суто спортивні секції, військово-прикладні секції (з орієнтуванням як юнаків, так і дівчат на досягнення вимог до вступу на програми військової підготовки), військово-медична підготовка з елементами загальнофізичної підготовки.

3. Традиційна. Збереження фізичного виховання в якості обов'язкової дисципліни з нарахуванням за неї кредитів, виставленням заліків та включенням до розкладу занять з наданням студентам можливості як відвідувати заняття з групою, так і займатись індивідуально в спортивних секціях та оздоровчих гуртках, клубах, програмах тощо на їх вибір.

4. Індивідуальна. Закріплення за кожним студентом працівника кафедри фізичного виховання чи іншого спеціалізованого підрозділу, який виконує роль тьютора з питань оздоровлення та фізичного розвитку, рекомендує певні види фізичної активності (як організовані, так і самостійні), розробляє індивідуальну програму фізичного розвитку, у т.ч. спортивні та оздоровчі секції, гуртки, клуби, а можливо і лекторії зі збереження здоров'я, планування родини тощо. Дві-три обов'язкові зустрічі з студентом впродовж навчального року дозволять більш м'яко мотивувати студента до фізичної активності.

Вищі навчальні заклади можуть застосовувати різного роду стимули для активної участі студентів денної форми навчання. Зокрема:

1. Рейтинг. Врахування спортивної активності в рейтинговому оцінюванні освітніх, науково-дослідницьких та інноваційних досягнень учасників освітнього процесу, яке має проводитись відповідно до статті 32 Закону.

2. Стимул. Визначення вимоги фізкультурно-спортивної активності як обов'язкової чи дуже пріоритетної для висування студентів для участі в програмах академічної мобільності та доступу до обмежених ресурсів навчального закладу, надання знижок в оплаті додаткових освітніх послуг.

3. Змагання. У разі розширення спектру університетських спортивних змагань (на рівнях країни, регіону, міста, вищого навчального закладу, факультету, інституту, студентського містечка тощо) постане можливість мотивувати більше студентів до регулярної організованої фізичної активності. Зазначені заходи можуть бути підтримані органами студентського самоврядування у самих різних формах, включаючи матеріальне стимулювання переможців.

4. Сертифікати та кваліфікації. Фіксація успіхів студентів у заняттях фізичною культурою та спортом шляхом видачі відповідних сертифікатів про досягнення, а в більш просунутих випадках присвоєння додаткової кваліфікації із записом у додаток до диплома, навіть видача вищим навчальним закладом диплома власного зразка про додаткову фізкультурно-спортивну або прикладну кваліфікацію (тренери та судді аматорських змагань, парамедики тощо) за умови виконання відповідних офіційних вимог з видів спорту.

5. Медійна підтримка, яка може формувати культуру фізичної активності, ставлення до власного тіла та формування фізичного здоров'я, рекламувати успіхи студентів-спортсменів на змаганнях усіх рівнів тощо.

Проведення секційних занять з фізичного виховання повинно враховуватись в основних видах навчальної роботи та обліковуватись відповідно до Норм навчальної роботи.

Після формування науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України на її розгляд буде внесено питання про перелік загальних компетентностей для здобувачів вищої освіти різних ступенів. Міністерство освіти і науки підтримує пропозиції підготовлені Національним університетом фізичного виховання і спорту України. Зокрема, щодо того, що однією з таких компетентностей може бути здатність використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя, формування здоров'я людини. Відповідно до зазначеної компетентності у стандартах вищої освіти в нормативному змісті освіти можуть бути сформульовані такі результати навчання: знання закономірностей та особливостей використання рухової активності для формування здоров'я; вміння виконувати визначені види рухових дій для занять масовим спортом, оздоровчим фітнесом та фізичною рекреацією; здатність до дотримання рекомендацій щодо тривалості та інтенсивності рухової активності протягом тижня, а також виконання встановлених вимог до фізичного стану.

Пояснение	2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030		Итого		Итого		Итого		Итого		Итого				
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018					
1. Районы. Прогнозные отчисления в бюджетные фонды субъектов Российской Федерации на осуществление государственных программ, реализацию мероприятий в сфере культуры на срок до 2030 года.	35	27	4	16	17	6	43	23	80	65	23	80	54	6	2	32	10	21	23	19	22	54	69	127	34	10	1	23	78	27	10	1	1	389	274	371	1034	24	14	18	18
2. Стороны. Финансирование мероприятий государственной программы «Культура» на срок до 2030 года.	43	4	101	56	61	68	65	111	15	87	111	15	56	10	49	34	39	32	54	59	60	34	56	105	23	35	31	34	83	54	12	27	27	500	596	557	1653	31	30	28	29
3. Стороны. Финансирование мероприятий государственной программы «Культура» на срок до 2030 года.	12	61	24	3	13	54	21	57	20	43	57	20	12	12	9	12	15	7	23	33	26	23	69	113	12	3	12	18	83	14	2	12	12	181	415	311	907	11	21	15	16
4. Стороны. Финансирование мероприятий государственной программы «Культура» на срок до 2030 года.	57	56	51	2	16	61	23	20	46	34	37	20	84	37	23	32	62	19	43	66	75	29	68	117	41	15	21	3	110	115	13	10	10	333	517	558	1408	20	26	28	25
5. Стороны. Финансирование мероприятий государственной программы «Культура» на срок до 2030 года.	23	13	43	32	4	34	21	8	5	12	16	10	12	1	2	15	11	9	10	24	25	23	57	97	21	3	2	45	49	0	12	1	1	226	187	238	641	14	9	11	11
6. Стороны. Финансирование мероприятий государственной программы «Культура» на срок до 2030 года.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7. Стороны. Финансирование мероприятий государственной программы «Культура» на срок до 2030 года.	17	18	22	10	11	22	12	23	18	24	16	18	18	18	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
8. Стороны. Финансирование мероприятий государственной программы «Культура» на срок до 2030 года.	1	26	17	2	31	15	2	26	11	40	27	9	29	9	2	24	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
9. Стороны. Финансирование мероприятий государственной программы «Культура» на срок до 2030 года.	2	46	2	14	41	16	12	24	1	26	11	42	14	14	4	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
10. Стороны. Финансирование мероприятий государственной программы «Культура» на срок до 2030 года.	4	26	20	21	7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
11. Стороны. Финансирование мероприятий государственной программы «Культура» на срок до 2030 года.	5	38	9	19	26	4	18	32	4	14	16	6	14	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	

